EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.8.2004
KOM(2004) 553 lopullinen

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Italialle annettavasta luvasta soveltaa jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun kuudennen direktiivin 77/388/ETY 2 artiklan 1 kohdasta poikkeavaa toimenpidettä

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta (yhteinen arvonlisäverojärjestelmä) 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin[1] 30 artiklan mukaan neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan tehdä kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa sopimuksen, joka saattaa sisältää poikkeuksia direktiivistä.

2. Italian hallitus on komission pääsihteeristössä 24.3.2004 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä pyytänyt lupaa tehdä Sveitsin kanssa sopimuksen, joka sisältää direktiivin 77/388/ETY 2 artiklan 1 kohdasta poikkeavia määräyksiä.

3. Komissio ilmoitti kuudennen direktiivin 30 artiklan 2 kohdan mukaisesti muille jäsenvaltioille 11.5.2004 päivätyllä kirjeellä Italian hallituksen esittämästä pyynnöstä, ja 12.5.2004 päivätyllä kirjeellä komissio ilmoitti Italialle saaneensa kaikki tiedot, joita se pitää tarpeellisina pyynnön käsittelemiseksi.

4. Direktiivin 77/388/ETY 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että arvonlisäveroa on kannettava verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta.

5. Italian hakeman poikkeuksen tarkoituksena on pyytää lupaa tehdä Sveitsin kanssa sopimus, joka sisältää direktiivin 77/388/ETY 2 artiklan 1 kohdasta poikkeavia määräyksiä ja jolla vapautetaan Gran San Bernardon tunnelin tullit arvonlisäverosta. Pyyntöön on kahdenlaisia syitä: Ensinnäkin Gran San Bernardon tunnelin tullien arvonlisäveron käyttöönotto 1. tammikuuta 2003 alkaen on johtanut kilpailun vääristymiseen useampaan matkaan oikeuttavien kausilippujen myynnissä. Toiseksi tuottojen jakaminen alv:tä varten suhteessa siihen, miten tunneli jakautuu fyysisesti maiden kesken, aiheuttaa suuria hallinnollisia kustannuksia, koska tuotot lasketaan ja jaetaan tunnelin hoito- ja huoltokustannuksiin perustuvien taloudellisten kriteerien mukaan. Tunnelin hoitokustannukset eivät koske vain itse tunnelia vaan myös moottoritietä, joka yhdistää tunnelin Italian puolella Italian tieverkkoon.

6. Italian 27 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain n:o 289 (vuoden 2003 talousarvio) 21 artiklalla kumottiin arvonlisäveron käyttöönotosta ja toteuttamisesta 26 päivänä lokakuuta 1972 annetun presidentin asetuksen n:o 633 9 artiklan 11 kohta (kansainväliset ja palvelut ja kansainväliseen kauppaan liittyvät palvelut). Sen perusteella italialainen tunnelin hoidosta vastaava yritys alkoi periä arvonlisäveroa Gran San Bernardon tunnelin tulleista 1. tammikuuta 2003 alkaen. Sveitsi sen sijaan ei sovella arvonlisäveroa tai vastaavaa veroa tulleihin; Italian ja Sveitsin välisen vuonna 1958 ennen yhteisen alv-järjestelmän käyttöä tehdyn sopimuksen perusteella Sveitsiä ei voida velvoittaa soveltamaan Italian alv:tä ja perimään sitä Gran San Bernardon tunnelin tulleista. Tämän vuoksi pelkästään italialaisen tunneliyrityksen keräämän alv:n käyttöönotto aiheutti eron käyttäjille aiheutuvissa kustannuksissa ja vääristi kilpailua kausilippujen myynnissä. Käyttäjät voivat ostaa useaan matkaan oikeuttavia kausikortteja tunnelin kummassakin päässä, ja he ostavat ne siellä, missä ne ovat halvempia, toisin sanoen Sveitsissä.

---

[1] OJ L 145, 13.6.1977, p.1. Directive last amended by Directive 2003/92/EC (OJ L 260, 11.10.2003, p.8)

7. Tunneli kulkee kasainvälisen rajan yli, ja sitä hoitaa italialais-sveitsiläinen yhteisyritys sekä italialainen ja sveitsiläinen tunneliyritys, joilla kummallakin on kotipaikka omassa maassaan. Italialaisyrityksen pitäisi alueellisuusperiaatteen mukaisesti periä alv:tä (20 prosentin verokannan mukaan) vain tunnelin Italian puoleiselta osuudelta. Yritysten välillä on kuitenkin oikeudellisesti sitova sopimus, joka on tehty vuonna 1963 ja jota on sovellettu tähän saakka. Sopimuksen mukaan tullituottoja ei jaeta sen mukaan, miten tunneli jakautuu fyysisesti maiden välille, vaan tunnelin hoito- ja huoltokustannuksiin perustuvien taloudellisten kriteerien mukaan (57,5 prosenttia italialaiselle tunneliyritykselle ja 42,5 prosenttia sveitsiläiselle tunneliyritykselle. Tunnelin hoito- ja huoltokustannukset sisältävät myös tunneliin johtavan moottoritien käytön. Tämä merkitsee, että näiden kriteerien mukaan jaettujen tuottojen tarkka määrä voidaan määrittää vasta jälkikäteen. Alv:n määrittämistä varten tämä summa on laskettava uudelleen, jotta saadaan alueellisuusperiaatteen mukainen jakauma ekstrapoloimalla tunneliin johtavan moottoritieosuuden käytön ylläpito- ja huoltokustannukset. Tällainen jälkikäteen tapahtuva vaivalloinen laskeminen ja alv:n periminen aiheuttaa suuria hallintokustannuksia, eikä se sovi kulutusverojärjestelmään, jossa alv pitäisi selvittää ja periä välittömästi.

8. Tämän vuoksi ainoa toteuttamiskelpoinen vaihtoehto on itse asiassa se, että Italialle annetaan lupa tehdä Sveitsin kanssa sopimus, jonka perusteella Gran San Bernardon tunnelin tullit vapautetaan arvonlisäverosta. Poikkeuksen ansiosta Italia voi varauksetta toteuttaa Italian ja Sveitsin välisen sopimuksen 8 artiklaa, jonka mukaan “Les questions de douane, de police, monétaires, fiscals et socials soulevées par la construction et l’exploitation du tunnel feront l’objet d’accords particuliers entre le Gouvernement italien et le Gouvernement Suisse.” Poikkeus merkitsee suurta helpotusta italialais-sveitsiläiselle yhteisyritykselle ja sen kahdelle tunneliyritykselle.

9. Ehdotettu poikkeus vaikuttaa arvonlisäverosta saataviin Euroopan yhteisöjen omiin varoihin. Italian hallitus on laskenut tämän mahdollisen vaikutuksen italialaisen tunneliyrityksen vuoden 2002 ilmoitusten perusteella. Vuonna 2002 Monte Bianco -tunneli oli suljettuna tunnelitöiden vuoksi, joten Gran San Bernardon tunnelin läpi kulki enemmän liikennettä. Tällä perusteella laskettua summaa on näin ollen pidettävä huippuarvona, ja tulevina vuosina summa on paljon pienempi. Tunneliyrityksen ilmoitusten mukaan verotettava summa oli noin 7,5 miljoonaa euroa vuonna 2002. Italian hallitus arvioi, että alv-vapautuksesta johtuvat tuotonmenetykset eivät näin ollen ylitä noin 1,5 miljoonan euron tasoa vuodessa. Italian hallituksen mukaan noin neljännes palveluista myydään alv-vähennyksiin oikeutetuille, joten verotettavan summan pitäisi itse asiassa olla pikemminkin 5 625 miljoonaa euroa vuodessa ja poikkeuksen aiheuttama tuotonmenetys olisi 1 125 miljoonaa euroa. Omien varojen kannalta yhteisön talousarviolle poikkeuksesta koituva mahdollinen menetys olisi joka tapauksessa alle 28 125 euroa vuodesta 2004 alkaen, jos summa laskettaisiin 5 625 miljoonasta eurosta Berliinissä 24.–25. maaliskuuta 1999 tehdyn päätöksen mukaisen 0,5 prosentin maksimiosuuden perusteella. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että Italian tasavalta arvioi joka vuosi loppukulutusvaiheessa perittävään arvonlisäveroon kohdistuvien menetysten määrän ja lisää vastaavan tasauksen alv:n perustaan, jonka perusteella lasketaan sen maksuosuus yhteisön omista varoista.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Italialle annettavasta luvasta soveltaa jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun kuudennen direktiivin 77/388/ETY 2 artiklan 1 kohdasta poikkeavaa toimenpidettä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

Ottaa huomioon 17. toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin (77/388/ETY) jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste[2], ja erityisesti sen 30 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[3],

sekä katsoo, että

(1) Italian hallitus on komission pääsihteeristössä 24.3.2004 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä pyytänyt lupaa tehdä Sveitsin kanssa sopimuksen, joka sisältää direktiivin 77/388/ETY 2 artiklan 1 kohdasta poikkeavia määräyksiä.

(2) Pyyntöön on kahdenlaisia syitä: Ensinnäkin Gran San Bernardon tunnelin tullien arvonlisäveron käyttöönotto 1. tammikuuta 2003 alkaen on johtanut kilpailun vääristymiseen useampaan matkaan oikeuttavien kausilippujen myynnissä. Toiseksi tuottojen jakaminen alv:tä varten sen mukaan, miten tunneli jakautuu fyysisesti maiden kesken, aiheuttaa suuria hallinnollisia kustannuksia, koska tuotot lasketaan ja jaetaan tunnelin hoito- ja huoltokustannuksiin perustuvien taloudellisten kriteerien mukaan. Tunnelin hoitokustannukset eivät koske vain itse tunnelia vaan myös moottoritietä, joka yhdistää tunnelin Italian puolella Italian tieverkkoon.

(3) Italialainen tunneliyritys on laskenut ja perinyt alv:n Gran San Bernardon tunnelin tulleista 1. tammikuuta 2003 lähtien. Sveitsi sen sijaan ei sovella arvonlisäveroa tai vastaavaa veroa tulleihin; Italian ja Sveitsin välisen vuonna 1958 ennen yhteisen alv-järjestelmän käyttöä tehdyn sopimuksen perusteella Sveitsiä ei voida velvoittaa soveltamaan Italian alv:tä ja perimään sitä Gran San Bernardon tunnelin tulleista. Tämän vuoksi pelkästään italialaisen tunneliyrityksen perimän alv:n käyttöönotto aiheutti eron käyttäjille aiheutuvissa kustannuksissa ja vääristi kilpailua kausilippujen myynnissä. Käyttäjät voivat ostaa useaan matkaan oikeuttavia kausilippuja tunnelin kummassakin päässä, ja he ostavat ne siellä, missä ne ovat halvempia, toisin sanoen Sveitsissä.

---

2 EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktiiviä muutettu viimeksi direktiivillä 2003/92/EY (EYVL L 260, 11.10.2003, s. 8).

3 EYVL C , , s. .

(4) Tunneli kulkee kasainvälisen rajan yli, ja sitä hoitaa italialais-sveitsiläinen yhteisyritys sekä italialainen ja sveitsiläinen tunneliyritys, joilla kummallakin on kotipaikka omassa maassaan. Italialaisen tunneliyrityksen pitäisi alueellisuusperiaatteen mukaisesti periä alv:tä vain tunnelin Italian puoleiselta osuudelta. Yritysten välillä on kuitenkin oikeudellisesti sitova sopimus, joka on tehty vuonna 1963 ja jota on sovellettu tähän saakka. Sopimuksen mukaan tullituottoja ei jaeta sen mukaan, miten tunneli jakautuu fyysisesti maiden välille, vaan tunnelin hoito- ja huoltokustannuksiin perustuvien taloudellisten kriteerien mukaan. Tunnelin hoito- ja huoltokustannukset sisältävät myös tunneliin johtavan moottoritien käytön. Tämä merkitsee, että näiden kriteerien mukaan jaettujen tuottojen tarkka määrä voidaan määrittää vasta jälkikäteen. Alv:n määrittämistä varten tämä summa on jaettava alueellisuusperiaatteen mukaisesti ekstrapoloimalla tunneliin johtavan moottoritieosuuden käytön ylläpito- ja huoltokustannukset. Tällainen jälkikäteen tapahtuva alv:n laskeminen ja periminen on vaivalloista ja aiheuttaa suuria hallintokustannuksia. Se sovi kulutusverojärjestelmään, jossa alv pitäisi selvittää ja periä välittömästi.

(5) Tämän vuoksi ainoa toteuttamiskelpoinen vaihtoehto on itse asiassa vapauttaa Gran San Bernardon tunnelin tullit arvonlisäverosta. Poikkeus merkitsee suurta helpotusta italialais-sveitsiläiselle yhteisyritykselle ja sen kahdelle tunneliyritykselle.

(6) Ehdotettu poikkeus vaikuttaa kuitenkin arvonlisäverosta saataviin Euroopan yhteisöjen omiin varoihin ja vaatii sitten tasoittavia toimenpiteitä.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Poiketen siitä, mitä direktiivin 77/388/ETY 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, Italian tasavallalle annetaan lupa tehdä Sveitsin kanssa sopimus, jonka perusteella Gran San Bernardon tunnelin tullit vapautetaan arvonlisäverosta. Lupa annetaan sillä ehdolla, että Italian tasavalta arvioi joka vuosi loppukulutusvaiheessa perittävään arvonlisäveroon kohdistuvien menetysten määrän ja lisää vastaavan tasauksen alv:n perustaan, jonka perusteella lasketaan sen maksuosuus yhteisön omista varoista.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä,

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja